

LYQTC

LRMD INFORMACINIS BIULETENIS

Nr. 5

(127)

2010

www.lrmd.lt

Sąskrydis iš organizatorių „varpinės“

Iš tiesų sąskrydžio organizavimas prasidėjo nuo to momento, kai aš, netikėtai man pačiam, Jurgežeriuose į rankas gavau vėliavą, kuri simboliškai privalėjo keliauti į Šiaulių kraštą, kur jau daugelį metų veikia Šiaulių radijo klubas „Vytis“. Kaip nekaip, bet tas klubas vienintelis šiame krašte neša šią pareigą.

Dar likusių po uždarymo ceremonijos Jurgežeriuose šiauliečių ir talkininkų pastangomis susirinkome teritorijos žemėklis su viltimi jog pravėrs (ir pravertė), nors tuomet atrodė, jog tai niekai, lyginant su visu renginiu. Tačiau galiu patikinti, tai vienas iš labai didelių darbų paruošiant teritoriją. Mums tereikėjo pasigaminti tik dalį papildomai reikalingų kuoliukų ir įsigyti juostos.

Nuo pat rudens prasidėjo vietos paieškos, jos iš pradžių buvo labiau virtualios. Tiesiog informacijos rinkimas. Pirmoji rastoji vieta ir sugaištas laikas labai nuvylė. Nerašysiu čia nei tos stovyklavietės pavadinimo, nei peripetijų, bet buvome iš tiesų pakliuvę į nedidelę aklavietę, kai jau lyg viską suplanavę, staiga gavome neigiamą atsakymą ir likome su didelia užduotimi – rasti vietą, nors iš pradžių atrodė, jog tai mažiausia problema. O kadangi jau tuo laiku orai pabjuro ir atėjo gili žiema, pasidarė dar sunkiau. Dideliu veikimo katalizatoriumi dirbo Leonas LY2LU, neleidamas užsimiršti, kokią našta paėmiau kartu su vėliava Jurgežeriuose. Nerašysiu kiek buvo pravažinėta, kiek skambinta, kiek rinktas. Tiesa, turėjome atsarginį ir gana pigų variantą, pasiūlytą Liudo LY2CL – ten mes buvome laukiami visados, tačiau vertindami mūsų fizines ir finansines pajėgas ir ten esantį neatitikimą mūsų visų užkeltai sąskrydžių kartelei, teko palikti kaip rezervą, jei nerastume nieko patraukliau. Radome, bet vėlgi, pasirodė pernelyg gerai, todėl, apsidrausdami nuo netikėtumų, atsisakėme

keletos neblogo vietų, kol netikėtai Algis LY2CD surado kontaktus per savus radijo orientacijos sporto entuziastus su „Ažuolų slėnio“ savininkais, kurie pažadėjo suteikti palankias sąlygas. Kaip tik tuo metu Tadas LY2BAW pradžiugino gera žinia, jog mūsų kasmetinis generalinis rėmėjas TEO ir šiemet skirs ženklų sumą. Po šios žinios mūsų komandoje ryškiai pasijuto optimizmas, nes iki tol jautėsi didelis neužtikrintumas, kad nekristume į finansinį minusą. Tačiau tai ką buvome nusprendę per Vyčio RK VNS dėl rinkliavų palikome galioti, nes vistiek reikiamas lėšų kiekis atrodė gana išpūdingas. Po vizito ir pokalbio su būsimo sąskrydžio šeimininke, po tam tikrų derybų sutarėme dėl sutarties pasirašymo. Čia buvo daug baimių ir iš mūsų ir iš šeimininkų pusės, nes mes nebuvo įsitikinę jog Jie mus iki galo teisingai supranta, ko mes iš Jų norime, kadangi tokio formato renginių jie iki šiol neturėjo, nors šeimininkė užsiminė, jog visai norėtų, jog pas juos apsistotų ir žmonės su palapinėmis. Atvykome mes tada į sąskrydžio vietą, kai žemę dengė metro storio sniego pusnys ir „pirkome“ „katę maiše“. Gerai, jog buvo keletas nuotraukų interneto svetainėje. Tai teikė drąsos. Nuo to momento kai LRMD Prezidentas Rolandas LY4Q pasirašė sutartį – prasidėjo konkretūs sąskrydžio organizavimo darbai. Darbais dalinomės principu, maždaug kiek kas ėmėsi, kartais tekdavo ir riboti norą apsiversti viskuo vienam asmeniui. Aš ėmiausi veiksmų ir funkcijų koordinavimo ir atlikau savotiško informacinio štabo vaidmenį, kur informacija sutekdavo ir pasiskirstydavo.

Viena iš labai svarbių sąskrydžio organizavimo dalių – sąskrydžio atributika. Pastebėjau iš karto, jog be sąskrydžio firminio ženklų stabdosi daugybė darbų. Po vietos radimo antras žingsnis turėtų būti sąskrydžio ženklų sukūrimas. Bet koks, bet kad tik būtų, nes be jo neįmanoma pagaminti jokios kitos atributikos, jei žinoma, tokius reikalavimus sau kel-

site. Kadangi profesionalūs dizaineriai nesuprato mūsų norų, todėl teko man nupaišyti keletą variantų ir paprašyti, kad dizaineriai perpaišytų tuos ženklus su kompiuterinėm priemonėm. Tuomet jau iš tų mano nupieštų ir dizainerio perkeltų į kompiuterį ženklų, buvo pasirinktas tas, kurį matėte.

Pagrindines išlaidas pradėjome daryti likus iki sąskrydžio nepilnomis dviems savaitėm, neskaitant mūsų važinėjimų.

Didelį darbą ir palengvinimą atliko Valerijus Simulik LY2QT, suradęs rėmėjų Šiaulių miesto Mera Genadijų Mikšį, kuris mums pažadėjo apmokėti labai ženklų dalį mūsų sąnaudų. Be viso šito Valerijus LY2QT pagamino marškinėlius, Vyčio RK herbą ir sąskrydžio herbą, labai padėjo organizaciniuose reikaluose. Visa tai mums nekainavo.

Kadangi organizatoriai realiai sąskrydžio nemato, todėl sunku parašyti kaip tai atrodė iš dalyvių pusės. Todėl mums belieka tik pasakyti:

Ačiū, už gerus žodžius mums, tačiau manome, kad sąskrydį iš tiesų padarėte Jūs patys, o mes bandėme šiek tiek keisti sąskrydžio formatą, pasinaudodami vietos savybėmis, pajungiant žmones ne tik iš savo krašto, kurie kai ką daro geriau nei mes patys galėtume ar gebėtume.

Perspektyvoje galetų „formuotis/suformuoti“ tokios komandos, kaip Ryčio LY4U su Artūru LY2GW CAC (Crazy acoustic contest) pravedimui, ar Lino LY1GK su aukciono atrakcija, ar kitų kokių atrakcijų organizavimas būtų vykdomos pačių dalyvių, o ne vien organizatorių pajėgomis.

Sąskrydyje pamatėme kaip dirba tikrieji savininkai, o ne samdyti žmonės. Šeimininkai mus priėmė į savo teritoriją, maitino ir globojo. Jų pastangos buvo ant kompromiso su Jų pačių sveikata ribos. Bent kol kas jokių nusiskundimų iš savininkų nesulaukiau, nežiūrint į keletą man žinomų smulkių nesusipratimų, dėl kurių nebuvo pasakyta jokių priekaiš-

tų, kad kažkam išlūžo pristatomos lovos dugnas, kad oro balionai liko medy, kad šunes iškniso pievoje urvus, kad išmalėm po lietaus teritorija. Manau visa tai turėjo atpirti mūsų nuoširdumas, pakankamas tvarkingumas ir, žinoma, suvartoti maisto ir skysčių kiekiai. Šeimininkė Juratė optimistiškai pasidalino informacija, jog alaus buvo išpilstyta, kiek anksčiau išpilstydavo per metus – daugiau nei puse tonos – 13 statinių x 50Ltr. Na, žinoma ir visa kita suteikė pakankamo optimizmo, kad jiems įveikiami ir tokio formato renginiai, nors dar penktadienį 15:00 val. šeimininkas Algimantas (tas vyras, kuris sėdėjo ant suoliuko pačiame bare prie ežero) manęs klausė, ar aš tikrai įsitikinęs jog čia susirinks 400 žmonių. Aš jam sakiau, jog jau šiandien (penktadienį) bus apie 200. Šeimininkas pažūrėjo į mane su gailesčio šypsena dėl tokio optimizmo. Bet apie 20:00 šeimininkė jau pradėjo klausiti ar nereiktų leisti parkuotis arčiau viešbučio, ant tos dailios pievelės, bet aš paprieštaravau, nes dėl pažliugusios pievos mes ten būtume labai išmalę tą pievelę - vietos užteko ir dar liko, nors kai kas nelabai paisė “vartų tarnybos” nurodymų. Buvau pasiūstas ir aš pasivaikščioti demokratiniu būdu, rusų kalba, bet kadangi programoje buvo įtrauktas punktas apie piktus – na, gal tik į laiko grafiką neįsipaisė, bet pykti dėl to nebuvo reikalo - kadangi viskas vyko pagal programą.

O po saskrydžio, pirmadienį, šeimininkė man pasakė, jog prie mūsų jau tiek įprato, jog šiandien aplanko keistas praradimo jausmas, lyg ko trūktų.

Ne visai tikslios (dėl objektyvių priežasčių) saskrydžio statistikos duomenimis, saskrydį aplankė registruotų 415 dalyvių, iš jų 234 su šaukiniais, mes manome jog buvo virš 450-ties. Užsieniečių buvo 31-nas, iš jų 21-nas su šaukiniais. Saskrydyje atstovautos šalys: Lietuva LY, Latvija YL, Estija ES, Vokietija DL, Suomija OH, Libanas OD, Lenkija SP. Tiek buvo suregistruota.

Turėjome svečių iš Šiaulių radijo muziejaus. Pabendravome, jie rinko mūsų QSL korteles muziejui. Labai pageidavo gauti visas įmanomas žinias apie mūsų veiklą – žinoma, labiausiai spausdintas. Šiaulių radijo muziejuje visados veikia stendas atstovaujantis radijo mėgėjus. Jie svajoja apie veikiančią radijo mėgėjų stotį muziejuje, galbūt ne kasdien, gal kartą per savaitę.

Buvo kviesti ir žurnalistai, ar buvo – negaliu pasakyti, tačiau dieną ar dvi po saskrydžio man skambino korespondentė iš regioninio laikraščio ir klausinėjo apie renginį. Sakėsi esanti iš „Šiaulių krašto“ laikraščio. Straipsnis yra spausdintas lai-

kraštyje.

Noriu paminėti kas čia viskam vadovavo ir dėl ko įvyko saskrydis:

1. Liudas LY2CL Vyčio RK prezidentas – oficialus atstovavimas, kalbos, atrakcijos ir tikėjimas mūsų visų jėgomis. Dalyvavimas vykdant visus paruošiamuosius darbus, nuo teritorijos paruošimo iki šeimininkų prisijaukinimo. Liudas iš akmens padarė stručio kiaušinio skulptūrą, kurią padovanojom per LRMD valdybos posėdą šeimininkei Juratei.

2. Leonas LY2LU žemėtvarka. Teritorijos suplanavimas, sužymėjimas, kai kurios atributikos pagaminimas, raštų išvežiojimas, tvarkos ir infrastruktūros priežiūra renginio metu, dalykiškas abejojimas. Žmogus kuris visados buvo „po ranka“ ir suprantantis reikalus iš pusės žodžio.

3. Jonas LY1ED renginio įgarsinimas, tylus dalykiškumas ir konkretumas su neįkainojama pagalba. Vien Jono pastangomis nesijautė jokios problemos dėl renginio įgarsinimo.

4. Algimantas LY2CD, jo dėka mes suėjome į kontaktą su šeimininkais. Didžiulis pareigos jausmas ir atlikti darbai, parūpinant laužui medieną (nors priklausė savininkams, o čia buvo atsarginis variantas), pravedant renginyje RO atrakciją, parūpinant „gvantanamo“ palapinę, draugystės laužo sukomonavimas ir pastovus rūpinimasis reikalų eiga.

5. Valerijus LY2QT rėmėjų paieška, atributikos paruošimas ir pagaminimas, visokeriopa pagalba.

6. Gintautas LY2KX štabo darbuotojas atidirbęs visą šeštadienį prie registratūros ir visos popierinės saskrydžio medžiagos ar teisėjavimo, labai neskubantis, žmogus be nervų, labai šauniai atlikęs rutininį štabo darbą.

7. Gita LY3U vieno radijo mėgėjo mėgėja, štabo darbuotoja, Gintauto LY2KX pagalbininkė ir šaudymo atrakcijos vedėja, kaip ir priklauso skrupulinga ir tiksli.

8. Paulius LY2R dailios molines atributikos pagaminimo administratorius ir UTB varžybėlių vyr teisejas. Paulius vieną veliavos stiebą atitransportavo net nuo Šeduvos.

9. Mindaugas LY2VO nepataisomas optimistas, kuris savo optimizmu ir Everestą perkeltų į Lietuvą. Nuostabios dangaus žibintų akcijos ir ekskursijos po naktinį dangų organizatorius, draugystės laužo sukomonavimas, LY0RSM retransliatoriaus reanimacijos pagalbininkas.

10. Julius LY2BHB išskirtinai pareigingas ir pedantiškas žmogus, nepalikęs savo posto prie vartų net škvalinio lietaus akivaizdoje, nelikus nei vieno sauso siū-

lo rūbuose, su sušlapusia buhalterija ir be jokios pastogės, kurią suniokojo vėjas. Nežiūrint nei savo amžiaus, nei tokių oro sąlygų – Julius dirbo – sutikinėjo Jus, registravo, išdavinėjo programėles ir stovyklos taisykles.

Jau vien dėl jo pasiaukojimo ir Jūsų supratimo, saskrydžio finansinė dalis nebus minusinė.

11. Fredas LY2GB pagalbininkas viuose teritorijos reikaluose. Ir prie teritorijos ženklavimo ir prie elektros reikalų. Žodžio žmogus suvokiantis kiek svarbu, kad ir mažiausias darbelis.

12. Algimantas LY2CH mažai kalba, daugiau daro. Unikalus bendro darbo suvokimas, dėl ko buvo užtaisytos organizacinės spragos joms vos tik atsiradus. Fantastika, kai pamatai, jog vyksta tai, apie ką tik pagalvojai.

13. Zigfridas LY3J žmogus – “nei žingsnio nuo savo žodžio”, pasakiau – padariau. Visus Jus pasitiko 2m bangų ruože ir stengėsi atvesti į vietą.

14. Jurijus LY2BIH pagalbininkas vartų tarnybai ir aprūpinimas Juliaus LY2BHB optimizmą palaikančiais skysčiais

15. Nikolajus LY3VB vartų tarnybai ir aprūpinimas Juliaus LY2BHB optimizmą palaikančiais skysčiais

16. Adolfas LY1U konkrečios šaulių atrakcijos sumanytojas, pasigaminęs priemonės ir susiradęs rėmėjus jai įvykdyti.

17. Jonas LY2BDZ mūsų krašto radijotechnikos guru, naujojo retransliatoriaus kūrėjas ir reanimatorius, mėgstantis likti užkulisiuose.

18. Algis LY1MA kvalifikuotas elektros skydinės pajungimas (neturejome, nei vieno elektros saugiklių „išmetimo“ arba apie tokį nebuvau informuotas).

19. Aidis LY4AS puikus jaunas kolega tikras žodžio karalius, mūsų diskotekos HAMRADIO DJ AIDAS pravedėjas, pasakęs - nesirūpinkit - viską padarysiu. Žmogus tik grįžęs iš komandiruotės, atvyko su visa šeima ir padarė tai, dėl ko ilgą laiką “skaudėjo” galva.

20. Genadijus (šaukinio nėra) mano bičiulis – atsarginis žmogus, kuris bet kuriuo momentu galėjo „pakilti“ nuo „atsarginio suoloelio“ ir padaryti tai ką reikia, ir tai įvyko, kai pasirodė, jog mūsų turima valstybinė veliava skirta mauti ant kuolo netinka, tuomet atsirado rišama veliava, o laiko buvo likę vos 15 minučių iki atidarymo.

21. Rytis LY4U nepakeičiamas vaizdingos atrakcijos pravedėjas, pats sau užsikabinęs šią pareigą ir manau ji taps tradicine, nes atsirado norinčių tai stebėti, aš gavau priekaištų, jog ši atrakcija vyko tuomet, kai dalis potencialių žiūrovų buvo ekskursijoje.

22. Linas LY1GK dar vienas žmogus turintis charizmą sužavėti publiką savo nuostabių aukciono pravedimu. Ne vienas sėdėjo ir stebėjo šį renginį nuo pirmos iki paskutinės minutės vien dėl to reginio. Jei Linas nepasididžiuiotų, tai klaipiečiai gali prašyti tai padaryti ir kitamet.

23. Povilas – žinomas kaip LY1FDX – vaikinai, kuris labai daug pagelbėjo ženklinant teritoriją, vertėjaujant ekskursijoje, prie „vartų“ siaučiant škvaliniam lietuvi, tiek pat šlapias dirbo kartu su Juliumi LY2BHB. Pagelbėjo ir visur kitur kur reikėjo konkrečios pagalbos.

24. Andrejus LY2HQ mūsų naujasis radijo mėgėjas, kuris labai pritampa prie visos bendruomenės, kuris gelbėjo prie „vartų“ ir kituose darbeliuose, duodamas atsipūsti pagrindiniams atlikėjams.

25. Laima – vieno radijomėgėjo mėgėja – medikė, prisiėmusi šią pareigą vien užsiminus, jog reikia. Ačiū Dievui, jog rimtos pagalbos niekam neprireikė ir pakako Laimos turimų priemonių, o jų ji šiek tiek pasirūpino dėl Jūsų. Puiku jog neprireikė ir Liudo LY2CL dukros parūpintų pleistrų.

26. Jurgis LY9Y įsijungė į komandą paskutiniu momentu – žinom dėl kokių priežasčių – nuo pirmos minutės, kai tik grįžo iš WRTC2010 iš kart paruošė WRTC2010 prezentaciją, bei CW morse runner atrakciją (gaila jog susidomėjusių netikėtai pritrūko), bet ta atlikimo idėja tikrai yra verta dėmesio ir būtų atraktyvi žiūrovams, jei dar pastatyti papildomą didelį ekraną žiūrovams, kurie matytų, ką rašo operatorius.

27. Antanas LY1DL statistinės informacijos apdorojimas.

28. LRMD valdybos aktyvas įrengė LY2010RMD TB radijo stoties poziciją.

29. Gintautas LY2GV užnugario iešmininkas, popierų tvarkytojas.

Tai štai tie kas sulipdė tą sąskrydžio „trobelę“, o sąskrydį padarėte Jūs, jame dalyvaudami. Pagrindinė įvykimo priežastis – visų tikėjimas ir pasitikėjimas vienas kito žodžiu ir jo laikymasis.

Mūsų, organizatorių, daug atsirado tik renginio metu, iki tol buvo bent triskart mažiau, bet entuziazmas užkrečiamas... Linkime juo užsikrėsti ir Klaipėdos krašto radijo klubo „Švyturys“ klubiečius.

Gintautas, LY2GV

Dėkojame generaliniam rėmėjui:

Sąskrydžio dalyvės įspūdžiai

Veiklos sąskrydžio metu turėjo ir prijauniantys radijo mėgėjystei. Dažniausiai tai žmonos, draugai ir vaikai.

Įspūdingiausia buvo organizuota ekskursija po Kurtuvėnų regioninio parko įdomesnes vietas. Aplankytas Kurtuvėnų miestelis su didžiule bažnyčia. Karštą, tvankią, saulėtą dieną leidasi į bažnyčios požemį. Aklinoje tamsoje, šurpioje vėsoje išklaudytos legendos ir istorijos apie požemiuose palaidotus žinomus ir nežinomus žmones. Vėliau peržiūrėtos fotonuotraukos su išlikusia autentiška požemyje rasta medžiaga: batų, pirštinių dalys, rūbai ir žinoma, mumifikuoti palikai (kažin ar daug kur Lietuvoje atrasta kažkas, truputėlį primenantis Egipto radinius?). Apžiūrėtas garsusis Kurtuvėnų svirnas, autentiškai atstatytas po 2001m. gaisro, ir dabar suręstas be jokios vinies. Apžiūrėtas parkas, tvenkiniai.

Vėliau kopta į Girnikų kalną, aukščiausią Šiaulių rajone – 183m virš jūros lygio. Alsioje kaitroje lipta sunkiai, neaiškiai pramintu takeliu per avietytus ir dilgėlynus. Tačiau puikūs vaizdai atpirko sunkumus kopiant. Vėlgi išklaudytos su šventkalniu (taip dar vadinamas šis kalnas) susijusios legendos.

Paskutinis ekskursijos etapas buvo malonus ir atgaivino ištroškusius kūnus bei ištroškusias gerkles. Vykta prie Svilės šaltinių. Pro šalį parodytas garsusis carinės Rusijos laikus menantis inžinerinis statinys – Ventos – Dubysos kanalas, turėjęs apjungti abu upių baseinus į vieną šliuzų sistemą. Svilės šaltiniai, regioniniame parke tai gamtos paminklas su saugomomis endeminių, retų augalų augimvietėmis. Braidžiota po geliantį šaltinį, gertas jo gaivus vanduo, šlakstyti veidai padėjo atsigaivinti po nelengvos kelionės.

LY2GV XYL, Laima

Dėkojame sąskrydžio rėmėjams:

Šiaulių miesto Meras Genadijus Mikšys,
Valerijus Simulik LY2QT,
Donatas Babiškus LY1HEX
ir kiti, pageidavę likti nežinomais

Ryšiai 5,7 GHz diapazone

Taigi, 2010 m. liepos 17 d., 08:12 LST pavyko ryšys su SM0DFP 5760,200 MHz dažnumu.

Jau keletą dienų bandau įsikurti VDU radijo stotyje LY3V. Ten 9 aukštų pastate yra išėjimas ant stogo ir gana geras vaizdas, nes beveik niekas neužstoja horizonto. Šeštadienio rytą, 05:20 LST mane pažadino gana stipriai girdimas švytūrys ES0SHF 1296,915 MHz dažnume. Pabandžiau paklausti kitus švytūrius – buvo girdimi SK1UHG 1296,950 MHz 559, SK0UHG 1296,835 MHz 559, tačiau kitų švytūrių 13cm ir 3cm diapazonuose nesigirdėjo. Pabandžiau klausyti 6cm diapazone ir mane labai nustebino Stoholmo švytūrys SK0UX/B kuris girdėjosi 599 nors iki jo 624 km. Arčiau 6cm švytūrių nėra.

Taigi, bangų sklaidimo sąlygos geros, bet dirbti nėra su kuo – ON4KST „chate“ užsiregistravę tik keli šaukiniai ir tokie, iki kurių maždaug 1000km ir daugiau, o ir iš jų beveik niekas neprispazįsta turintis 6cm diapazono aparatūrą. Todėl sėdžiu, laukiu ir klausau švytūrį SK0UX/B.

Prieš 8 valandą LST pasirodo SM0DFP, kadangi jis iš Stoholmo ir turi visus diapazonus nuo 23cm iki 0,6cm – rašau jam žinutę, kad noriu bandyti QSO 6cm diapazone. Jis atsako: gerai, aš jau klausau – siųsk. Bandau jį šaukti, bet jokios reakcijos. Paskui randu jo signalą – girdisi gana gerai 559 bet į mano kvietimą nereaguoja. Rašau jam žinutę, kad aš jį girdžiu, o jis atsako: kokia tavo aparatūra? Pasirodo jis turi 10W, o pas mane tik 0,2W ir tai kažin ar tiek yra. Antenos panašios – pas jį 60cm parabolė, pas mane 70cm. Bandom susirišti dar kartą, nes švytūrys ir toliau griaudi. Ir šį kartą aš jį girdžiu 559, o jis supratęs, kad reikia išitempti ausis, nes mano siųstuvai 50 kartų silpnesnis. Pagaliau mane išgirsta ir perduoda 519 – man beliko perduoti ilgą RRR RRR RRR.

Beje, pradžioje jo dažnis gana smarkiai plaukė (nesušilęs termostatas, nes ką tik įjungta aparatūra) ir aš jį girdėjau tai viename, tai kitame dažnume. Kadangi mano aparatas buvo įjungtas iš vakaro, tai galėjo būti pagrindinė priežastis, kad pirmą kartą ryšys nepavyko.

Aloyzas, LY2VA

WRTC 2010 Maskvoje

Nuoširdus ačiū visiems LY pašaukusiems per WRTC R36C bei atsakiusiems į mūsų kvietimus. Ačiū LY0HQ už visus 5 daugiklius. Malonu paskaityti konferencijoje, kad kolegos sirgo už LY komandas.

LY9Y/LY7Z komanda dėkinga LRMD už suteiktą finansinę paramą, ačiū Gintui LY2GV ir jo firmai „Šiaulių Intermaks“ už techninę pagalbą ruošiantis varžyboms, o ypatingai Jonui LY2BDZ. Mums, pakeitusiems savo specialybės į tolimas nuo radiotechnikos ir gyvenantiems provincijoje, nebūtų pavykę būti dešimtuke, jei ne Ginto ir Jono pagalba.

Į Maskvą išvykome trečiadienio vakare 20 val. 2 val nakties pasiekėme Latvijos Rusijos sieną ir atsistojome į eilę. Ji buvo netrumpa, girdėjome kalbų, kad tikia eilė tai maždaug dvylikai valandų. Nesinorėjo tikėti, bet kai pamatėme kokiu tempu ten dirbama, teko patikėti. Apiformintus dokumentus ir ilgai lauktą „Možete echat“ išgirdome 12 val Lietuvos laiku ketvirtadienį. Kaip tik suspėjome priimti dušą ir į bendrą vakarienę. Penktadienį 11 val MSK įvyko varžybų atidarymo ceremonija, nedidelis koncertas, o po pietų - burtų keliu parenkamos pozicijos. Man pavyko ištraukti neblogą poziciją, visiškai arti viešbučio, beveik ant kalniuko. Tai buvo pernykščių Rusijos RTC nugalėtojų RW3QC komandos pozicija. Nukeliavome pažiūrėti ir ji mums gan patiko. Teisėju mums skyrė Olegą RW9AZ, labai malonų, pareigingą vyruką, labai sąžiningai išsėdėjusį per visą varžybų laiką. Mūsų poziciją ruošė ir labai nuoširdžiai mumis rūpinosi varžybų metu Viktoras UA4HBW bei Aleksejus UA4HOX. Vyrai truputį persistengė įrenginėdami pozicijoje tualetą ir sumaišė palapinės aukščio ir duobės gylio matmenis. Taigi iškastą 1,6 m gylio duobę teko užkasti ir palikti tik 0,5 m.

Penktadienio rytą apie 6.30 išvykome į poziciją. Jeigu WRTC 2006 užteko tik transiverių ir kompiuterių, tai čia jau reikėjo labai daug papildomų dalykų. Filtrai, kad vieną anteną vienu metu galima būtų

naudoti skirtingiems diapazonams vienu metu siuntimui ir priėmimui, transiverių blokavimas, DVK (papūga). Kol viską išdėstėme, sujunginėjome raizgalynes kabelių, atėjo ir 11 valanda. Pabandėme QSO iš abiejų darbo vietų ir nutarėme grįžti į viešbutį pailsėti. Deja, numigti jau nebepavyko, per daug išpūdžių po kelionės ir susitikimų. Atvykome į poziciją likus gerai valandai iki varžybų, apšilimui šiek tiek padirbėjome savo R3 šaukiniais, lyg ir nematėme problemų, išskyrus baisų karštį ir kandančius bimbalus. Bangų sklaidimo sąlygos pasirodė nelabai kokios, 15 ir 10 m diapazonuose visiškai nebuvo „short skip“. Girdėjosi pora RA3 stočių ir kažkokie miraziniai Europos signalai. Andrius pradėjo CQ SSB ant 20 m, o aš keliolikai minučių nuėjau ant 40 m parankioti korespondentų. Vėliau šokinėjau 10 - 15 labai sunkiai prisišaukinėdamas korespondentus. Ant 15 m pasirodė USA ir gan garsiai, bet QSO su jais pavyko tik gerokai vėliau. Po kiek laiko užėjo debesys, pakilo vėjas, prasidėjo smarkus lietus. Pagalbininkai puolė gelbėti palapinės, nes pradėjo nebeatlaikyti kuolai, pradėjo skraidyti ant palapinės sukloti šviesą atspindintys lakštai, lietus pradėjo siekti ir aparatūrą, kol visai neužsisandarino. Pradėjo žaibuoti, griaudėti, ir labai smarkiai. Vienas smūgis buvo toks artimas, kad visi pašokome nuo kėdžių, ir ausinėse viskas aptilo. Bet po keleto sekundžių vėl atgijo. Jau buvo kilęs noras viską išjungti, kad nesugadinti transiverių. Austrijos komandai labai nepavyko, po žaibo „numirė“ abu K3. Jie turėjo atsarginį FT857, o antrą tokį jiems paskolino rusai, taip ir atidirbo varžybas. Dar ilgakai tęsėsi lietaus barbenimas į palapinę ir baisūs QRN, kol pagaliau viskas aprimo. Kai sutemo, prasidėjo skraidančių vabzdžių, naktinių drugelių, atakos. Tokie dviuodegiai vabalai ropojo per kojas, lindo į klaviatūrą ir aparatūros plyšius, bet jie didelių nuostolių nedarė. Prieš rytą oras atvėso, pasidarė malonu dirbti. Bet kažkas nutiko mano TS850, savo dažnume atsirado kažkoks lyg tai žadinimosi cypimas ir nustojo veikti CW. Itariau, kad kažkas negerai su

vienu savos gamybos blokeliu, kur buvo visa CW/DVK/BK komutacija. Atidaręs bandžiau klibinti šį bei tą, lyg tai viskas nomalu, bet pajungus - vėl tas pats. Nutarėme pakeisti TS850. Pakeitus ėmė veikti normaliai. Dirbome toliau. Dieną vėl buvo be galo karšta, vėl atsirado bimbalų, širšių. Viena širšė įgėlė Andriui į ranką, kai jis nemandagiai ją bandė nukrapštyti nuo savęs. Likus iki pabaigos kokioms 4 val vėl pasikartojė TS850 kaprizai. Matomai, vis tik bėda blokelyje. Gal aš nelabai raštingai padariau, kad automatinio rakto išėjime esantį NPN tranzistorių tiesiog lygiagrečiai sujungiau su tokiau pat tranzistoriumi, kuris komutuoja transiverio CW iš kompo. Atjungiau jungtį tarp šių tranzistorių kolektorių, bugo nebeliko, bet iš kompo manipuliacija ėjo normaliai, ir taip atidirbome iki galo. Tiesa, iš kart, kai man pradėjo veikti, Andrius palėlė „trevogą“, kad jam neliko telegrafo. Ištraukėme iš jo blokelio kabelio į transiverio CW kištuką ir pamatėme, kad kištuko galas liko lizde. Dar tokio gedimo niekad nebuvau patyręs. Greit nuplovėme tą kištuką, prijungėme kitą nuo atsarginio kabeliuko, ir dirbome toliau. Daugiau nemalonumų nebuvo. Truputį pavedė taktika. Padarėme išvadą, kad smarkiai pralaimėjome dėl to, kad iš antros pozicijos visai nedirbome CQ režime, per daug dėmesio skyrėme paieškai ir daugikliui. Labai blogas šaukinys R36C dirbant CW ir pašaukinėjant, Daugelis priiminėjo R6BC, teko mažinti greitį, pakartotinai duoti ta-ti-ti-ti-ti-ti-ti-ti-ti... kad pajustų skirtumą tarp B ir 6. Manau, kad nemažai ir QSO nepasitvirtino dėl šios priežasties.

Visumoje esame labai patenkinti, kad pavyko išlikti dešimtuke, tikrai LY nusipelnė pagarbos visų dalyvių ir teisėjų akyse. Žinoma, pavydime Gedui ir Rimui aukštos septintos vietos, tačiau tas pavydas kartu su pasididžiavimu dėl dviejų LY komandų TOP 10. O kai pažiūri, kokios komandos stovi žemiau mūsų, jokio kartelio nebelieka.

Ačiū visiems už palaikymą.

Jurgis, LY9Y

WRTC-2010 galutiniai rezultatai

Place	Team	Callsign	Referee	Confirmed					Score	Pct	-QSOs	-QSOs %
				QSO	Points	HQ	CTY	Mult				
1	RW1AC/RA1AIP	R32F	OE2VEL	3440	10617	144	242	386	4 098 162	100	153	4.26
2	ES5TV/ES2RR	R33A	LZ3FN	3453	10501	152	237	389	4 084 889	99.68	99	2.79
3	N6MJ/KL9A	R33M	UT7QF	3549	10892	138	224	362	3 942 904	96.21	115	3.14
4	S50A/S57AW	R39D	ZL3CW	3473	10735	141	223	364	3 907 540	95.35	323	8.51
5	K5ZD/W2SC	R34P	HA6ND	3525	10716	147	216	363	3 889 908	94.92	135	3.69
6	RV3BA/RA3CO	R32K	OH6EI	3284	10044	151	225	376	3 776 544	92.15	94	2.78
7	LY9A/LY6A	R32R	K6AM	3361	10388	137	211	348	3 615 024	88.21	102	2.95
8	UA3DPX/UA4FER	R31X	YU1EW	3460	10573	131	209	340	3 594 820	87.72	137	3.81
9	G4PIQ/G4BUO	R37M	UA9MA	3122	9644	140	229	369	3 558 636	86.83	112	3.46
10	LY9Y/LY7Z	R36C	RZ9AZ	3123	9621	146	218	364	3 502 044	85.45	125	3.85

Nauja skaitmeninė darbo rūšis

Andy Talbot, G4JNT, savo straipsnyje „News of brand-new data mode – Žinios apie visiškai naują skaitmeninę darbo rūšį“, „RadCom“, birželio mėn. 2010m. Nr 6, pasakoja apie skaitmeninę darbo rūšį, pavadintą ROS, pagal jos autorių Jose Ros. Pirmasis ryšys ROS sistemoje buvo praveistas 2010 m. vasario 18-tą, 20.56 UTC, 7.06 MHz, tarp Vitoria, Ispanijoje, ir Twente universiteto, Olandijoje. ROS programą galima nemokamai pasiimti: www.rosmodem.wordpress.com.

Andy, G4JNT, sako, kad ROS dokumentacija teigia, jog ši sistema yra efektyvi priiminėjant silpnus signalus – ji priima signalus, kurie yra per silpni būti matomi kompiuterio „waterfall – vandens krioklyje“, ir yra keletu dB pranašesnė už Olivia.

Transceiver'io perjungimas vyksta per COM portą ir tam G4JNT pateikia porą paprastų schemų (www.g4jnt.com/projects.htm).

Aš net nemėginsiu apibūdinti įvairias skaitmenines darbo rūšis, kurias naudojo, ar naudoja, radijo mėgėjai. Tai padarė profesionaliai ir išsamiai Giedrius, LY2CG, kai kuriuose LY leidiniuose. Čia noriu tik trumpai apibrėžti mano patirtį ir prisiminimus dirbant skaitmeninėmis darbo rūšimis radijo mėgėjų ruožuose.

Nežinau kada elektros specialistams kilo mintis sukurti aparatūrą, kuri pajėgtų spausdinti siunčiamą ir priimamą informaciją, bet 20-to amžiaus pradžioje jau vyko rimti bandymai sukurti „spausdinantį telegrafą“. Gimė aparatūra, kurią amerikiečiai pavadino teletype, angliai teleprinter, vokiečiai – Fernschreiber.

Po karo RTTY sistemoje dirbo mažai G radijo mėgėjų – tie, kurie turėjo galimybę kaip nors įsigyti jau senstantį Creed 7 teleprinter.

Su darbu teletypu aš susipažinau darbovietėje, kur buvo naudojami modernūs teleprinteriai, rodos Creed 120. Aš buvau įsigijęs G radijo mėgėjo A klasės licenziją ir planavau išmėginti RTTY darbo rūšį kaip radijo mėgėjas. Creed 120 aptarnaujančios merginos mane mielai supažindino su jų darbu: informacijos paruošimu pasiuntimui, jos pervedimu į juosteles ir t. t.

Viename centrinės Anglijos radijo mėgėjų sąskrydyje aš suradau ir nu-

sipirkau Creed 53 (gamintą 1953m.) teleprinter'į ir parsivežiau į namus. XYL į mano naują žaislą pažiūrėjo skeptiškai, tačiau rimtų komentarų nepareiškė.

Po ilgų ieškojimų aš suradau tinkamą modemą ir galėjau priiminėti tik komercinių stočių 50 baud'ų signalus, nes mano teleprinter'io motoras buvo nustatytas 50 baud'ų greičiui, tuo tarpu RTTY radijo mėgėjai naudojo 45 baud'ų greitį. Vėliau pradėjau dirbti su vietiniais RTTY entuziastais 50 baud'ų greičiu 2m ruože. Čia nebuvo QRM ir niekas neišdarakė RTTY signalų, tuo tarpu žemesniuose ruožuose, kaip 14 m., 40 m., QRM dažnai išdarakydavo RTTY signalus, kad spausdindavo vien šlamštą.

Sugrįžęs iš užsienyje praleistų atostogų, radau, kad darbovietėje mechaniniai teleprinter'iai buvo pakeisti mažučiais elektroniniais. Aš klausiau, kas atsitiko su Creed teleprinter'iais? Jūs pasiėmė Karališkas Paštas. Malonios merginos man atidavė joms jau nereikalingą popierių ir juosteles. Aš gailėjausi, kad neturėjau galimybės įsigyti modernius išmetamus teleprinterius.

Į mano darbovietę man paskambino vietinis radijo mėgėjas ir pranešė, jog netolimame mieste, Karališko Pašto sandėlyje, galima gauti naujausios versijos Creed teleprinter,ius. Nuvažiavome ir nustebome. Didžiuliame sandėlyje buvo prikrauta šimtai naujausios laidos Creed teleprinter'ių! Sandėlio tarnautojas mums pasiūlė pasirinkti kiek mes norime ir kuriuos norime, o administracinis mokestis tik 6 svarai už kiekvieną teleprinter'į. Kaina buvo stebinanti, nes žinojome jog pagaminti vieną teleprinter'į kainavo apie 1200 svarų.

Parsivežėme 4 vienetus ir pradėjome juos ruošti darbui eteryje. Tapome BARTG (British Amateur Radio Teleprinter Group) nariais, nes ši grupė turėjo specialistų, kurie nariams padėdavo pasigaminti JAV-se sukurtą radijo mėgėjų tarpe pagarsėjusį modemą ST5, reikalingą tarpininką tarp teleprinter'io ir transceiver'io. Iš BARTG gavę printed circuit plokštes, vykusiai pasigaminome ir ST5 modemus. Specialistai buvo suradę kaip teleprinter'io motorą nustatyti 45 baud'ų greičiu.

Galima sakyti, kad JK prasidėjo RTTY „aukso amžius“. Specialistai įvairiais priedais ir modifikacijomis ištobulino

ST5 modemą, surado būdus, kaip panaudoti du teleprinter,ius: vienu priimti, kitą siųsti.

Teleprinter'ių „era“ tęsėsi neilgai. Atsiradus pirmiesiems kompiuteriams – dabar atrodančiais labai primityviais – buvo greitai surasta, kad jie buvo idealūs pakaitalai mechaniniams teleprinter'iams. Džiaugėsi ir RTTY entuziastų XYLs, kad iš jų namų dingo triukšmingi, barškantys, tepalais dvokiantys teleprinteriai, kurie kartais būdavo namuose kilusių QRMų priežastys.

Peter Martinez, G3PLX, eteryje išgirdęs jam nesuprantamus signalus, pradėjo jais domėtis. Surado, kad tai laivyno naudojama ryšių sistema TOR (Transmitting Over Radio), sukurta, rodos, Olandijoje. Tai daug pranašesnė sistema už RTTY, dirbant triukšmingose eterio sąlygose. Peter, G3PLX, ją pritaikė radijo mėgėjams ir pavadino AMTOR.

Radijo mėgėjai skubėjo susipažinti su naujai gimusia AMTOR sistema ir greitai surado, kad transceiver'į TX/RX perjunginėjanti relė privalo perjungti ne lėčiau kaip per 20ms, kitaip tarp dviejų transceiver'ių nutrūksta sinchronizacija. Kai kurių transceiver'ių relės buvo nepajėgios išvystyti tokį greitį, bet „tekančios saulės“ šalies transceiver'ių gamintojai šitą problemą greitai išsprendė.

Buvo baiminamasi, kad greitas prailgintas perjunginėjimas labai sutrumpins relės amžių, tačiau tai neįvyko ir aš nesu girdėjęs, kad tokia problema būtų egzistavusi.

Vėliau du vokiečiai inžinieriai modifikavo PACKET RADIO ir TOR protokolus ir rezultatai pavadino PACTOR. Jie ir pradėjo gaminti ir pardavinėti jų pačių sukurtus modemus – PACTOR Controllers. Sekė modeliai Pactor, Pactor II ir Pactor III.

Mano darbas AMTOR ir PACTOR sistemose man suteikė daug malonių ryšių. Aš pastebėjau, kad su paprastu dipoliuku (apie beam'us mano QTH aš negaliu nei galvoti) galėjau palaikyti stabilius ryšius su visu pasauliu. Su malonumu ir nostalgija prisimenu „Big Aussie“ Australijoje ir mūsų ilgus kontaktus. Mano dažnus „rag chewing“ (amerikiečių radijo mėgėjų žargoniškas išsireiškimas – „skudurų kramtymas) su JAV-jų radijo mėgėjais. Bet mano šilčiausi prisiminimai yra su D mėgėjais, su kuriais mūsų

paprasti ryšiai buvo išsivystę į asmeniškus draugiškus ryšius laiškais, telefoniniais ryšiais, asmeniškais apsilankymais.

Niekuomet nepamiršiu mano ilgų metų artimiausio draugo Walter, DK9NQ. Pirmą kartą jį sutikau atsakydamas į jo Pactor CQ. Walter kalbėjo laisvai angliškai ir mudu šnekučiavome apie šį ir tą. Sutarėme susitikti ir vėl.

Taip prasidėjo mudviejų ilgametė draugystė nuolatiniais savaitiniais Pactor ryšiais, telefonu, laiškais, dvejais asmeniškais susitikimais.

Walter buvo labai plačios erudicijos žmogus. Laisvai kalbojo keturiomis kalbomis. Buvo chemijos daktaras ir nešė atsakomybę už keletą užsieniuose įrengiamų cheminių gamyklų. Man Walter, DK9NQ, buvo „vaikščiojanti enciklopedija“. Tai buvo platesnis kaip gyvenimas žmogus ir, kaip Rudyard Kipling sakė: „Galėjo vaikščioti tarp karalių, bet neprarasti ryšio su paprastais žmonėmis“.

Walter mirė ligoninėje dėl paralyžiutos nervinės sistemos, slaugomas artimųjų. Tarp jo laiškų ir fotografijų pas mane randasi ir trys jo paskutiniai laišukai, rašyti iš ligoninės. Deja, jie beveik neįskaitomi, nes sunkiai valdė savo paralyžiaus paveiktas rankas.

Atsiradę personaliniai kompiuteriai ir Soundcards (garso kortos) žymiai pakeitė ir radijo mėgėjiškas skaitmenines darbo rūšis. Peter, G3PLX, sukūrė garso kortai pritaikytą skaitmeninę darbo rūšį ir ją pavadino PSK (Phase shift keying), kuri dabar populiariausia tarp skaitmeninių darbo rūšių entuziastų. Nei AMTOR, nei PACTOR signalų radijo mėgėjų ruožuose nesigirdi, bet dar vis galima surasti RTTY signalus.

Kartais aš pamėginu dirbti PSK31. Tuoj pastebiu, kad šioje srityje beveik nėra asmeninių ryšių – operatoriai naudoja savo macros. Pasigendu asmeniškų pokalbių ir diskusijų.

Jonas, G4BYW

LY0HQ IARU HF World Championship

LY0HQ pareikšti rezultatai 2010-aisiais

BAND	SSB	CW	ITU	HQ	POINTS	AVG
160	97	384	12	28	1078	2.26
80	518	805	20	35	3001	2.33
40	1377	1645	37	49	8602	2.85
20	1742	2460	53	55	15620	3.72
15	530	1043	42	39	4919	3.13
10	158	224	15	27	956	2.50
TOTAL	4422	6561	179	233	34273	3.12

TOTAL SCORE: 14 120 476

Po paskutinėmis dienomis prieš varžybas priverstinių komandos keitimų, šįmet LY0HQ garbingai sudalyvavo IARU HF World Championship. Labai sudėtinga kažką keisti paskutinėmis dienomis, bet atsisakius dalyvauti kelioms pagrindinėms pozicijoms (nenoriu minėti nei kas tai, nei nurodytas jų atsisakymo priežastis), teko skubiai ieškoti pakeitimo. Ačiū kolegoms kurie prisidėjo prie komandos paskutinėmis dienomis. Tikrai didelis ačiū ir tiems kolegoms, kurie nuo pat pradžių pažadėję atstovauti LY0HQ komandą nedvejodami ruošėsi ir sudalyvavo varžybose. IARU HF World Championship tai yra vienintelės varžybos kuriose yra šalių nacionalinių komandų įskaita. Šios varžybos tai puiki proga susiburti geriausioms kiekvienos šalies stotims ir operatoriams į vieną bendrą komandą. Ypač mažesnėse šalyse, kur nėra labai daug puikiai paruoštų stočių reikalinga įdėti daug pastangų, kad suburti optimalią šalies rinktinę. Toks įvykis apjungia kolegas bendram tikslui ir tikrai malonu stebėti komandos narių pasiruošimą. Šiais metais LY0HQ komanda, išskyrus porą pozicijų, dirbo sujungti internetiniu tinklu ir buvo galima stebėti bendrą rezultatą ir žurnalą. Taip pat buvo galimybė bendrauti tarp įvairiose vietose išsidėsčiusių komandos stočių. Buvo įvairių nedidelių problemų, strigimų, tačiau LY0HQ darbo tinkle pradžia padaryta. Jau aišku ką reikia tobulinti, kaip koreguoti taktiką ir koordinavimą. Tikiuosi ateinančiais metais viskas vyks sklandžiau.

Komandos vadovo Rolando LY4A žodis po varžybų: Prabėgus visuotinei mo-

bilizacijai LY0HQ :) galima sakyti kad ir kiek buvo bandančių sutrukdyti jos įgyvendinimui šiais metais vistiek noriu visai komandai nuoširdžiai padėkoti už laiką skirtą šiam tikslui. O tai jau yra labai daug apie ką kalba ir rezultatas... Taip, jis nebus greičiausiai toks kaip pernai, bet koku atveju jis pagal šių metų galimybes yra tikrai labai geras.

Daugiau informacijos apie Lietuvos komandos LY0HQ dalyvavimą IARU HF World Championship, bei nuotraukų galerija www.ly0hq.com Ačiū Rolandui LY4A už sukurta internetinį puslapį ir surinktą informaciją apie LY0HQ dalyvavimą IARU HF World Championship varžybose ankstesniais metais.

Komandos sudėtis:

160CW - LY2IJ
 160SSB - LY2J (op. LY2J,LY2KZ)
 80CW - LY7M
 80SSB - LY400 (op LY400,LY2NI)
 40CW - LY5R (op. LY5R,LY1CX)
 40SSB - LY4A (op. LY4A,LY2RJ)
 20CW - LY1PM (op. LY1PM,LY80)
 20SSB - LY2W (op. LY2W,LY2DX,LY3X)
 15CW - LY5A (op. LY5A,LY4CW,LY2QT)
 15SSB - LY2OM (op. LY2OM,LY4Q)
 10CW - LY2BAW
 10SSB - LY1CM

pagalbinės stotys:

LY2J - (op. LY2J,LY2KZ)
 LY2XW - (op. LY2XW)

Dar kartą noriu padėkoti komandos vadovui Rolandui LY4A, bei nariams paaukojusiems savo laiką, energiją ir finansus atstovaujant Lietuvą ir LRMD.

Kitais metais vėl LY0HQ dalyvaus pagal galimybes šiose varžybose. Tikimės prie komandos prisidės ir sustiprins mūsų kolegos, kurie sėkmingai šiais metais atstovavo Lietuvą WRTC-2010.

Rolandas, LY4Q

QSL kortelių gamyba

Spausdinu QSL korteles, vienspalves arba spalvotas, spausdinimas gali būti iš vienos pusės arba iš abiejų. Dažniausiai spausdinamas variantas - vienoje pusėje pilnai spalvotas vaizdas, kitoje - vienos spalvos. Kortelės maketavimas papildomai nekainuoja. Patraukli kaina, taikomos nuolaidos. Pristatymas Lietuvoje pagal susitarimą.

Kontaktai: Aidas LY3UV, ly3uv@takas.lt, +370 616 57366, <http://ly3uv.projektas.lt/>